

Õiguskantsler

Teie nr

Meie 14.09.2015 nr 7-4/150900/1503928

Lõppvastus **Teie pöördumistele vastamine Tallinna Vanglas**

Pöördusite õiguskantsleri poole avaldusega, milles kaebasite Tallinna Vangla tegevusele Teie pöördumistele vastamisel. Lühidalt kokku võetuna leidsite, et esitasite 2 teabenõuet avaliku teabe seaduse (AvTS) mõttes ning vangla ei vastanud neile AvTS § 18 lg 1 ette nähtud 5 tööpäeva jooksul ja käsitles neid õigusvastaselt selgitustaotlustena. Selguse huvides tuleb täpsustada, et Te ei ole vaidlustanud pöördumistele antud vastuste sisu ja sestap ongi alljärgnevalt hinnatud vaid seda, kas vangla oleks pidanud Teile vastama 5 tööpäeva või 30 päeva jooksul ning ka seda, kas Teie vaie jäeti põhjendatult rahuldamata.

Senises õiguspraktikas on laialdaselt aktsepteeritud lähenemist, mille kohaselt hinnatakse seda, milliste reeglite järgi isikute pöördumisega toimitakse, ennekõike pöördumise sisu ja mitte selle pealkirja järgi. Seega tuleb ka Teie esitatud 2 pöördumise osas analüüsida nende sisu ja mitte juhinduda pelgalt neile pandud pealkirjast.

AvTS § 6 ja § 3 koostoimes tõlgendamisel võib järeldada, et teabenõudega välja nõutavaks teabeks on eelkõige info, mis on juba varasemalt kogutud ja olemas (eeskätt konkreetne dokument) ning mille puhul piisab teabevaldajal piltlikult öeldes vaid selle leidmisest ja väljasaatmisest (nt mingi haldusakt, arengukava vms). Lähtudes märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) § 3 lg 2 on selgitustaotluse esemeks aga info, mida tuleb veel koondada ja/või analüüsida ning vajadusel dokumenteerida. Samalaadseid selgitusi teabenõude ja selgitustaotluse eristamiseks jagab oma veebilehel ka Andmekaitse Inspeksioon.¹

Paljuski on teabenõude ja selgitustaotluse sisu seesugusest eristamisest tulenev ka neile seadusega sätestatud erinev vastamistähtaeg. Teabenõude puhul on reeglina tarvis leida vaid olemasolev ja talletatud info ning teabenõudjale edastada. Selgitustaotluse puhul võib olla vaja vastuse koostamiseks teha märgatavalt enam lisatööd ja sestap vajalik ka teabenõudest oluliselt pikem maksimaalne vastamistähtaeg.

¹ Vt nt [Avaliku teabe seaduse üldjuhendi](#) lk 8-9.

Teie esitasite Tallinna Vanglale 2 pöördumist, millest ühele on märgitud kuupäev 04.05.2015 ja teisele 05.05.2015 (registreeritud Tallinna Vanglas mõlemad 06.05.2015 ja vastavalt numbritega 5-18/15/13951-1 ja 5-18/15/9148-1).² Pöördumised on pealkirjastatud „teabenõuetena“.

Ühes kirjeldate 27.04.2015 toimunud riidu Teie ja kaaskinnipeetava vahel ning küsite, miks kutsuti kaasikinnipeetav pärast riidu ülekuulamisele, ent Teid üle ei kuulatud. Teises selgitate ilma igasuguste faktiliste andmeteta, et Teie sugulased on püüdnud vanglasse helistada, ent telefoni ei võeta vastu ja küsite miks vanglaametnikud ei võta telefoni vastu ega selgita lähedastele Teiega juhtunut. Mõlemale pöördumisele olete lisanud palve tuua asjasse selgust.

Ilma kahtluseta võib väita, et Teie pöördumiste näol ei ole hoolimata nende pealkirjast tegemist teabenõuetega AvTS § 6 tähenduses ja kõige enam sarnanevad need tõepoolest selgitustaotlusele MSVS § 3 lg 2 mõttes. Soovite pöördumistes selgitust vangla tegevuse kohta ja mitte juba loodud ning eksisteeriva teabe väljastamist ning sellele viitab ka mõlema pöördumise lõpus olev palve toimunut nõ täiendavalt uurida.

Vangla on Teie pöördumistele ka sisulised vastused andnud, käsitledes neid selgitustaotlustena.

Kuna tegemist ei olnud teabenõuetega AvTS § 6 tähenduses, siis ei rikkunud vangla ka Teie õigusi, kui Teie pöördumisi teabenõuetena ei käsitletud ja neile 5 tööpäeva jooksul ei vastanud. Neil kaalutlustel oli põhjendatud jätta rahuldamata ka Teie 22.05.2015 esitatud vaie. **Seega võib eelneva kokkuvõttena nentida, et Teie avalduses kirjeldatud õiguste rikkumist ei ole toimunud.**

Lõpetan sellega Teie 25.06.2015 laekunud avalduse menetlemise ja loodan, et toodud selgitustest oli Teile abi.

Lugupidamisega

Ülle Madise

Teadmiseks: Tallinna Vangla (talv.info@just.ee)

Indrek-Ivar Määrits 693 8406
Indrek-Ivar.Maarits@oiguskantsler.ee

² Avalduses õiguskantslerile väidate, et esitasite pöördumised 05.05.2015, ent dokumentide analüüsimisel võib nende sisust põhjendatult järeldada, et tegemist on siiski nimetatud 06.05.2015 registreeritud dokumentidega.